

DANMAP

Pressemeddelelse d. 5. oktober 2017

Færre patienter behandles med antibiotika i Danmark

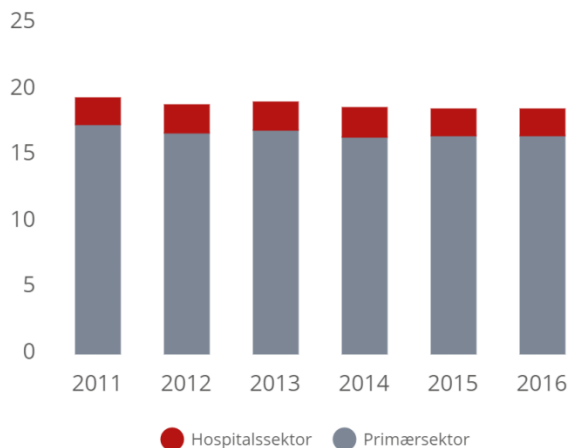
I 2016 faldt antallet af behandlede patienter og antallet af indløste recepter på apotekerne, mens den samlede mængde brugt antibiotika forblev uændret. Det viser DANMAP rapporten for 2016 fra DTU Fødevarerinstitutionen, DTU Veterinærinstituttet og Statens Serum Institut.

I Danmark udskrives de praktiserende læger, speciallægerne og tandlægerne i primærsektoren langt det meste antibiotika. De praktiserende læger står for knap 85% af recepterne. I 2016 faldt antallet af recepter med 2%. Samtidig faldt andelen af de kritisk vigtige antibiotika brugt på hospitalerne med 2 %.

Den samlede mængde antibiotika brugt til mennesker var uændret fra 2015 og på niveau med forbruget for ti år siden. Siden 2011, hvor forbruget var størst er der sket et fald på 4% når målt i DID (definerede daglige doser per 1000 indbyggere per dag).

Antibiotikaforbrug til mennesker

(Opgjort i definerede daglige doser per 1000 indbyggere per dag)

Kilde: DANMAP-rapport 2016

Markant færre børn og unge får antibiotika

De største ændringer i forbruget set over de sidste ti år er antallet af danskere, der har fået udskrevet en eller flere recepter. I 2016 fik 17% færre patienter udskrevet antibiotika end i 2007. Særligt blandt børn og unge er forbruget faldet markant. Her er antallet af behandlede patienter faldet med gennemsnitligt 27% og blandt de allermindste (de 0 til 4-årige) med hele 33%.

”Det er godt at se at det er antallet af behandlede patienter, der falder. Det tyder på, at der er skabt lydhørhed overfor, at ikke alle infektioner skal behandles med antibiotika, men mange infektioner går over af sig selv. Det er en udvikling, vi håber vil fortsætte”, siger Ute Wolff Sönksen, overlæge på Statens Serum Institut.

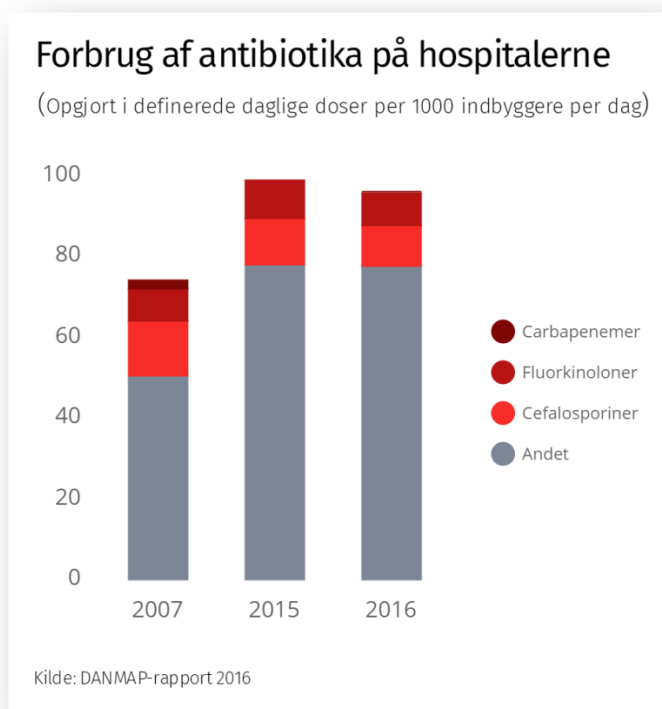
Kritisk vigtige antibiotika bruges mindre

Danmark fik i 2017 en national handlingsplan for antibiotikaforbrug med tre mål for et mere hensigtsmæssigt forbrug:

1. Antallet af indløste recepter på antibiotika bør reduceres.
2. Der bør ske et skift i forbruget fra bredspektrede til smalspektrede antibiotika.
3. Forbruget af kritisk vigtige antibiotika bør reduceres.

Kritisk vigtige antibiotika er de typer, der blandt andet kan bruges mod bakterier, der har udviklet resistens mod den normale behandling. Sammen med få andre antibiotika-grupper udgør de en vigtig del af behandlingen af patienter med meget svære infektioner. I Danmark har man udpeget tre antibiotikagrupper som kritisk vigtige; cefalosporiner, fluorkinoloner og carbapenemer. Disse typer bruges først og fremmest på hospitalerne.

Forbruget af alle tre steg især frem til 2009 – 2011, forbruget af carbapenemerne faktisk helt frem til 2015. Men fra 2015-2016 er forbruget af cefalosporiner faldet med 12%, forbruget af fluorkinoloner med 13% og forbruget af carbapenemer med 4%.

Dermed udgjorde de kritisk vigtige antibiotika i 2016 22% af hospitalsforbruget mod 24% i 2015. I 2007 udgjorde de hele 32% af hospitalsforbruget.

”De kritisk vigtige antibiotika står for knap en fjerdedel af al antibiotika, der bruges på hospitaler. De er meget potente og udgør en hjørnesten i behandlingen af infektioner, der skyldes multiresistente bakterier. Samtidig kan brugen af dem dog medvirke til udvikling af resistens, hvorfor de skal bruges med omtanke. Mange hospitaler har allerede arbejdet med at nedbringe forbruget, så de kritisk vigtige antibiotika kan reserveres til de patienter, hvor de er allermest nødvendige. Nu har handleplanen sat nationalt fokus på de kritisk vigtige antibiotika, hvilket er en meget positiv og vigtig udvikling, så forbruget i fremtiden kan sænkes yderligere”, siger Ute Wolff Sönksen.

Læs mere

DANMAP-programmet har siden 1995 overvåget brugen af antibiotika til mennesker og dyr i Danmark, og forekomsten af antibiotikaresistens blandt bakterier i dyr, mennesker og fødevarer. Bag DANMAP står DTU Fødevareinstituttet, DTU Veterinærinstituttet og Statens Serum Institut. DANMAP-rapporten er udarbejdet af DTU Fødevareinstituttet og Statens Serum Institut.

[Hent DANMAP-rapporten fra DANMAP's website.](#)

Læs også om antibiotikaforbruget til dyr på DANMAP's website i DTU Fødevareinstituttets pressemeddelelse: Endnu engang fald i antibiotikaforbrug til dyr.

Kontakt

Overlæge Ute Wolff Sönksen, Statens Serum Institut, uws@ssi.dk, tlf. 32 68 91 33

FAKTA

Behandling med antibiotika skal dræbe sygdomsfremkaldende bakterier i både dyr og mennesker. Desværre kan antibiotikabehandling også medføre, at bakterierne udvikler resistens overfor den type antibiotika, der behandles med, hvorfor disse så ikke har en effekt.

Resistente bakterier kan smitte mellem mennesker, og bakterier kan overføre resistens til hinanden. Men resistente bakterier overlever som regel bedre, hvis der er antibiotika til stede. Derfor er det vigtigt at have et samlet fokus på at bruge så lidt antibiotika som muligt til både dyr og mennesker.

Bakterier kender ikke grænser, og antibiotikaresistens i et land kan dermed skabe problemer ud over landets grænser. Brugen af antibiotika til både dyr og mennesker er således et globalt problem.

Smalspektrede og bredspektrede antibiotika

Der er forskel på antibiotika. Nogle er smalspektrede og rammer kun enkelte bakteriegrupper. De bruges, når man ved hvilken bakterie, der er årsag til sygdommen.

Andre er bredspektrede og rammer mange forskellige bakteriegrupper på en gang. De kan derfor bruges til at behandle en sygdom, før man ved hvilke bakterier, der forårsager sygdommen. Til gengæld dræber de ofte også nyttige og uskadelige bakterier som f.eks. bakterierne i tarmen, hvilket kan føre til fremvækst af resistente bakterier.

Kritisk vigtige antibiotika

Ikke alle antibiotika er lige vigtige i behandlingen af mennesker. En række antibiotika har WHO udpeget som 'kritisk vigtige', fordi de er det eneste eller et af få antibiotika, der kan bruges til at behandle alvorlige eller livstruende infektioner hos mennesker.

Disse typer inkluderer carbapenemer, 3. og 4. generations cefalosporiner, fluorkinoloner og makrolider.